

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

«Затверджую»
Голова приймальної комісії
Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка
проф. Юрій ЛЯННОЙ
«28» березня 2024 р.

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
024 Хореографія

для іноземців та осіб без громадянства
ступінь бакалавр

Розглянуто на засіданні приймальної
комісії університету «28» березня 2024 р.
протокол № 5

Суми – 2024

Програма творчого конкурсу для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 024 Хореографія для іноземців та осіб без громадянства.

Укладачі:

- завідувач кафедри хореографії та музичного мистецтва, доктор педагогічних наук, професор Єременко О.В.;
- кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри хореографії та музичного мистецтва Ткаченко І. О.;
- старший викладач кафедри хореографії та музичного мистецтва Максименко А.І.

Ухвалено на засіданні кафедри хореографії та музичного мистецтва «12» березня 2024 р., протокол № 13

Завідувач кафедри хореографії та музичного мистецтва
доктор педагогічних наук, професор Ольга ЄРЕМЕНКО

Голова комісії Анатолій МАКСИМЕНКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

На навчання ступеня підготовки бакалавра за спеціальністю 024 Хореографія для іноземців та осіб без громадянства приймаються особи на основі повної загальної середньої освіти, на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра – та мають відповідну фахову підготовку.

Творчий конкурс має на меті визначення рівня фахової підготовки вступника, спроможного під час навчання досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання, вміння і навички для подальшої творчої діяльності в галузі художньо-естетичного виховання дітей та молоді засобами хореографічного мистецтва. Специфіка участі цього виду творчості у формуванні гармонійно розвинутої особистості зумовлена природою та виразними засобами танцю.

На творчому конкурсі абітурієнт має:

- вміти продемонструвати певний рівень володіння технікою виконання вправ, комбінацій, віртуозних елементів класичного танцю;
- вміти продемонструвати певний рівень готовності кістково-м'язового апарату до занять хореографією;
- вміти продемонструвати певний рівень володіння координацією, м'язової та зорової пам'яті;
- знати художньо-образний зміст виконуваних хореографічних творів;
- володіти навичками самостійного складання танцювального етюду в різних стилях;
- володіти вмінням досягати відповідності характеру рухів і музики.

Програма творчого конкурсу з хореографії передбачає показ абітурієнтом своїх творчих здібностей та виконавських можливостей у галузі хореографічного мистецтва.

Творчий конкурс складається з двох етапів: «Демонстрація елементів екзерсису» і «Створення та виконання танцювального етюду».

Перший етап **«Демонстрація елементів екзерсису»** передбачає виконання екзерсису класичного танцю біля станка та виконання стрибків.

Перелік елементів екзерсису класичного танцю біля станка:

- постановка корпусу;
- підготовче положення та I, II, III позиції рук;
- I, II, III, та V позиції ніг;
- demi-plie по I, II та V позиціях;
- grand plie по I, II та V позиціях;
- battement tendu з I та V позиції вперед, убік, назад;
- battement tendu з demi-plie з I та V позиції вперед, убік, назад;
- battement tendu jete з I та V позиції вперед, убік, назад;
- rond de jambe par terre en dehor та en dedan;
- battement fondu вперед, убік, назад носком у підлогу та на 45°;
- battement frappe вперед, убік, назад носком у підлогу та на 30°;

- battement releve lent вперед, убік, назад на 90°;
- grand battement jete з V позиції вперед, убік, назад;

Другий етап «Створення та виконання танцювального етюду» передбачає створення та *сольне* виконання власного танцю (виключенням є бальна хореографія, допускається робота в парі). Етюд може мати різний стиль, жанр, зокрема:

- історико-побутовий танець (менуєт, гавот, вальс, полька, кадрили, мазурка, па-де-катр та ін.);
- класичний танець;
- народно-сценічний танець (український, угорський, чеський, іспанський, італійський, грузинський тощо);
- бальний танець (європейські танці – танго, віденський вальс, повільний та швидкий фокстрот та ін.; латиноамериканські танці – самба, румба, ча-ча-ча, пасодобль, джайв);
- сучасний танець (модерн, джаз, диско, хіп-хоп, контемпорарі та ін.).

Етюд повинен мати закінчену музично-хореографічну форму: мати експозицію, зав'язку, розвиток дії, кульмінацію та розв'язку. Тривалість – 1,5-2 хвилини. Зміст танцювального етюду може бути різноманітним:

- відображення явищ навколишнього життя й природи;
- акторські завдання;
- танцювальна імпровізація на народну, сучасну музику;
- уміння передавати музику й зміст образу рухом;
- зміна характеру музики (ритм, темп, динаміка, тощо).

Абітурієнт повинен мати при собі комплект танцювальної форми, комплект танцювального взуття (балетки, черевики та інше) та флешку з необхідним музичним матеріалом. За необхідністю абітурієнту надається можливість **виконання музичних творів з концертмейстером**. Заявка та нотний матеріал подаються абітурієнтом особисто у приймальну комісію закладу вищої освіти до початку вступних випробувань.

Творчий конкурс складається усно і проводиться протягом одного дня, визначеного Приймальною комісією та одним складом комісії.

Творчий конкурс для вступу на навчання за спеціальністю 024 Хореографія ступеня бакалавр для іноземців та осіб без громадянства оцінюється за **200-бальною шкалою**. Остаточна оцінка творчого конкурсу є **сумою балів**, отриманих абітурієнтом за результатами перевірки його демонстрації елементів екзерсису (**0 – 100 балів**) і володіння навичками створення та виконання танцювального етюду на запропоновану тему (**0 – 100 балів**).

ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Комісія оцінює якість виконавської інтерпретації класичного екзерсису й танцювального етюд, відповідність різним стилям і жанрам, рівень володіння технікою виконання рухів, артистизм виконання.

Рівень виконавської підготовки абітурієнта з хореографії оцінюється за такими критеріями:

- а) досвід виконання класичного екзерсису біля станка;
- б) віртуозність (володіння технічними прийомами виконання рухів, координація – синхронність та автономність рухів, м'язова напруга, тощо);
- в) стильова та жанрова відповідність;
- г) виконавське втілення драматургії хореографічного твору (експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація та розв'язка);
- д) артистизм та творчо-виконавська індивідуальність абітурієнта (хореографічні здібності, почуття ритму, музичність, емоційність, манера виконання, техніка виконання, творча фантазія).

Критерії оцінювання якості знань та умінь

Демонстрація елементів екзерсису

76-100 балів	Абітурієнт демонструє високий рівень практичних хореографічних компетенцій, не допускаючи помилок. Робота біля станка та на середині зали характеризується відмінною технікою виконання, узгодженістю рухів. У процесі демонстрації елементів екзерсису не допускає помилок, технічне виконання роботи на відмінному рівні. Абітурієнт добре координує рухи, має гарну поставу та високий рівень розвитку хореографічних здібностей (високий рівень розгорнутості тазостегнового та гомілковостопного суглобів, високий підйом, великий танцювальний крок, гнучкість та високий, легкий стрибок).
51-75 балів	Абітурієнт демонструє наявні практичні хореографічні компетенції, допускає помилки, але в процесі виконання частково їх виправляє. Робота біля станка та на середині зали характеризується доброю виворотністю ніг, вдалим спробами одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, непоганою висотою кроку, задовільним рівнем виконання. У процесі демонстрації елементів екзерсису допускає незначні помилки, практичні навички не відрізняються досконалістю виконання, технічне виконання роботи на достатньому рівні, але потребує вдосконалення. Відсутні грубі порушення щодо методики виконуваних елементів. Абітурієнт відчуває, сприймає музичний супровід, активно поєднуючи його з танцювальними рухами. Присутня здібність до імпровізації.

26-50 балів Абітурієнт має недостатньо сформований рівень творчих здібностей, демонструє відсутність елементарних навичок та умінь у хореографічній діяльності. Знаходить відмінності між елементами класичного екзерсису за її характерними особливостями. Робота біля станка та на середині зали характеризується слабкими м'язами, помітно, але незначно вираженими у поставі функціональними відхиленнями, недостатньою виворотністю ніг, невмінням одночасно здійснювати контроль за різними групами м'язів, недостатньою висотою кроку, невмінням передати характер виконуваних ним елементів та недостатнім рівнем виконання. Проте, окремі фрагменти (частини) завдання виконані вдало та заслуговують позитивної оцінки.

0-25 балів Абітурієнт має слабо сформований рівень творчих здібностей, демонструє повну творчу та емоційну пасивність, відсутність елементарних навичок та умінь у хореографічній діяльності. Не розрізняє елементи екзерсису за їх характерними особливостями. Немає уявлень про будь-які форми класичного танцю. Робота біля станка та на середині зали характеризується повною відсутністю виворотності ніг, апломбу, висоти кроку, невмінням створити артистичний образ, дуже низьким рівнем виконання рухів.

Створення та виконання танцювального етюд

81-100 балів Абітурієнт демонструє бездоганне володіння тілом (пластичність та координація). Рухи вільно узгоджуються під музичний супровід. Танцювальна імпровізація є різноманітною та яскравою за своїм виконанням, образною за своїм вираженням. У процесі створення та виконання танцювального етюд не допускає помилок; присутня стильова та жанрова точність; наявна виразність відтворення елементів історико-побутових, класичних, народно-сценічних, бальних та сучасних танців. Абітурієнт виявляє спостережливість, активність, швидку реакцію на зміни рухів, бездоганне й якісне виконання танцю, високий рівень технічної підготовки та виконавської майстерності, яскраву образність, емоційність, переконливість виконавської концепції. Повністю збережена драматургія та художня цілісність танцювального етюд на запропоновану тему.

61-80 балів Абітурієнт демонструє досить гарне володіння тілом. Рухи вільно узгоджуються під музику. Яскрава, але дещо одноманітна за своїм виконанням пластична імпровізація. У процесі створення та виконання танцювального етюд майже не допускає помилок; присутня незначна напруженість рухів; на достатньому рівні наявна виразність відтворення елементів історико-побутових, класичних,

народно-сценічних, бальних та сучасних танців. Абітурієнт виявляє відчуття стилю та жанру, достатньо яскраве та образне виконання, дещо сповільнену реакцію на зміну рухів, достатню технічну підготовку. Зустрічаються випадкові неточності, що не впливають не загальне художнє враження. Цілісність та драматургія танцю збережена.

- 41-60 балів** Абітурієнт демонструє вільне володіння тілом, гарне почуття ритму, однак у наявності деяка скутість. Рухи дещо одноманітні, виконання не досить виразне. У процесі створення та виконання танцювального етюду допускає помилки, але в процесі виконання частково їх виправляє; виразність відтворення елементів історико-побутових, класичних, народно-сценічних, бальних та сучасних танців не відрізняються майстерністю та потребує вдосконалення. Абітурієнт виявляє стильові та жанрові неточності, недостатню спостережливість та увагу, не зовсім яскраве та образне виконання рухів. Однак виконання танцю художньо виразне, достатній рівень технічної підготовки, хоч помітна незначна технічна напруженість. Бракує художньої цілісності.
- 21-40 балів** Абітурієнт має недостатньо сформований рівень творчо-виконавських здібностей, демонструє відсутність навичок володіння тілом. Танцювальні рухи напружені та скуті, пластична імпровізація одноманітна й невиразна, узгодженість рухів тіла під музичний супровід недостатня. Невиразність створення та виконання елементів історико-побутових, класичних, народно-сценічних, бальних та сучасних танців потребує вдосконалення, проте, окремі фрагменти етюду виконані вдало та заслуговують позитивної оцінки. Абітурієнт допускає жанрові та стильові помилки, виявляє відсутність спостережливості та уваги, демонструє невиразне та непереконливе виконання танцю. Образна невизначеність. Досить задовільний рівень технічної підготовки.
- 0-20 балів** Абітурієнт має слабо сформований рівень виконання рухів; демонструє скутість, напруженість, нескоординованість у пластичній імпровізації; відсутність техніки виконавства. Музично-ритмічне відчуття виражено у недостатній мірі. Відсутнє розуміння жанру і стилю запропонованих елементів танцювального етюду (історико-побутовий, класичний, народно-сценічний, бальний та сучасний). Абітурієнт допускає пасивність та індіферентність у показі, неспроможність відтворити запропонований матеріал, невиразне виконання етюду. Низький рівень технічної підготовки та виконавської майстерності. Відсутня драматургія та художня цілісність танцю.

Максимальний бал за творчий конкурс – 200 балів. Результат абітурієнта від 0 до 99 балів – «Незадовільно», творчий конкурс вважається не складеним. При отриманні позитивної оцінки від 100 балів і вище – вступне випробування вважається складеним.

Література

1. Верховинець, В. (1980). Теорія українського народного танцю. К.: Музична Україна.
2. Голдрич, О. (2006). Методика викладання хореографії. Львів: «Сполом».
3. Енська, О. Ю., Максименко, А. І., Ткаченко, І.О. (2020). Композиція танцю та мистецтво балетмейстера. Суми : ФОП Цьома С.П.
4. Зайцев, Є., Колесниченко, Ю. (2007). Основи народно-сценічного танцю. Вінниця: НОВА КНИГА.
5. Зубатов, С. (1995). Основи викладання українського народно-сценічного танцю. К.: ІПКПК.
6. Рехліцька, А., Білоусенко, І. (2014). Рухи класичного танцю у схемах. Херсон.
7. Цветкова, Л. (2005). Методика викладання класичного танцю. Київ.